

Business

Zadržite svoj posao, ali u Indiji. Najveća posledica postojeće ekonomske krize je nezaposlenost, pa je američki gigant IBM ponudio svojim radnicima novu mogućnost da umesto otkaza dobiju novo radno mesto ali u IBM kancelarijama koje se nalaze u Indiji, Nigeriji i Rusiji. Ovaj program je dobio ime "Project Match" i IBM se obavezao da pomogne zaposlenima oko dobijanja vize i troškova selidbe. U dokumentu kojim se opisuje ovaj program, navedeno je da je on namenjen samo onim zaposlenima koji prihvataju da rade pod lokalnim uslovima. Ovako opisani uslovi izazvali su burne reakcije među zaposlenima i radničkim grupama unutar IBM. Tako je portparol sindikata Alliance@IBM kritikovao ovu inicijativu naglašavajući da bi IBM trebalo da zadrži radnike unutar Sjedinjenih američkih država i da će protiv ove inicijative pokušati da se bore preko svojih političkih zastupnika.

Osnivanje kompanija tokom krize — dobar potez? Mislite da je recesija loš trenutak za započinjanje biznisa? Iako recesija loše utiče na biznis, neke američke kompanije osnovane su upravo u vreme ekonomskih turbulencija. Kako američki magazin Fortune navodi, te kompanije su danas među najuspešnijima u svetu i predstavljaju brend svaka u okviru svog poslovanja, ali i globalno. Među njima su Procter&Gamble, Fedex, General Motors, General Electric, kao i United Technologies Corp. Dok su P&G i General Electric osnovani tokom krize 1837, IBM i UTC su počeli rad tokom velike svetske krize 1929. General Motors je započeo rad 1907. a Fedex je osnovan 1973. tokom naftne krize.

Engleska skladišti štetne gasove ispod Severnog mora. Projekat vredan 2 mlrd funti omogućice razvoj novog biznisa u Engleskoj. Naime, izgradnjom specijalnih cevovoda i sistema za prikupljanje štetnih izduvnih gasova, gasovi koje emituju britanske elektrane uskoro će biti uskladišteni ispod Severnog mora. Vlada pozdravlja realizaciju ovog projekta koji je u liniji sa obavezom države da smanji emisiju karbon dioksida za 20% do 2020. godine.

Biznis automobil na baterije. Kompanija Ford Motors će do 2012. tržištu predstaviti prvi automobil na 100% električni pogon, koji će biti namenjen prvenstveno poslovnim ljudima, pre nego porodicama. Mali električni kombi, Transit Connect, sa baterijom u sebi predstavlja logičan korak na putu ka ekonomičnosti i štednji goriva, navode u kompaniji. Kombi će moći da pređe oko stotina kilometara sa punom baterijom, kažu u Fordu.

Communications

Svi blogovi Evropske unije - ujedinite se! Obzirom da mesecima sve veću važnost na evropskoj političkoj sceni zauzimaju internet blogovi, jasno je da su postali novi vid komunikacije kako među političarima, tako i među različitim društveno-odgovornim organizacijama. Ova blogosfera postepeno postaje mesto na kojem se formira javno mnjenje Evropske unije i mesto gde se politički stavovi razmenjuju i razvijaju. Pre nekoliko dana u Briselu je pokrenut sajt *bloggingportal.eu* sa ciljem da postane glavni portal za sve EU blogove, kao i prostor za EU debate. Portal će okupiti oko hiljadu blogova, dok će urednički tim raditi selekciju i objavljivati najinteresantnije članke čija je glavna tema Evropska unija. Ovaj projekat je pokrenut unutar "zajednice blogera" i to bez sponzorskih donacija. Kako analitičari procenjuju, blogging postaje, ne samo alternativni oblik novinarstva, već i ve uricajni vid političke komunikacije.

Jedno dugme za prijavu maltretiranja. Samo pritiskom na jednu ikonicu će korisnici interneta od sada moći da prijave online maltretiranje. Predstavnici EU potpisali su ugovor sa 17 online društvenih mreža i kompanija, kao Facebook ili Myspace, kako bi njihovim korisnicima bilo omogućeno sigurnije korišćenje ponuđenih usluga. Evropska komisija navodi da će potpisani ugovor umanjiti rizik od online maltretiranja. Mreže u EU koristi sada više od 42 mil osoba, a taj broj bi do 2012. mogao dostići i 110 mil.

Starbucks vs. McDonald's. Večita borba lanaca brze hrane se zahuktava u vreme krize, kažu analitičari. U periodu kada restoranski obroci postaju luksuz, upravo ovi lanci dodatno koriste svoju šansu. Tako je McDonald's u SAD znatno snizio cene svojih proizvoda, ponudivši doručak za samo \$1. Odmah nakon ovog poteza, Starbucks je uzvratio udarac korigujući svoj meni i time učinio svoju ponudu znatno povoljnijom.

Windows za svakog. Glavna uloga u novoj reklamnoj kampanji Microsofta dodeljena je četvorogodišnjoj Kylie. U reklami Kylie prikopčava fotoaparat na računar koji ga odmah prepozna i instalira potrebne upravljačke programe. Devojčica jednim klikom fotografiju dovede do savršenstva i takođe jednim klikom fotografiju pošalje na e-mail svojih roditelja. Osim što naglašava jednostavnost korišćenja usluge, ovo je prva reklama u kojoj Microsoft istovremeno promovise Windows i svoje Windows Live usluge. Ovaj podatak uopšte ne čudi, navode mediji, obzirom na to da je Microsoft nedavno objedinio tim zadužen za razvoj Windowsa s onim zaduženim za razvoj Windows Live aplikacija.

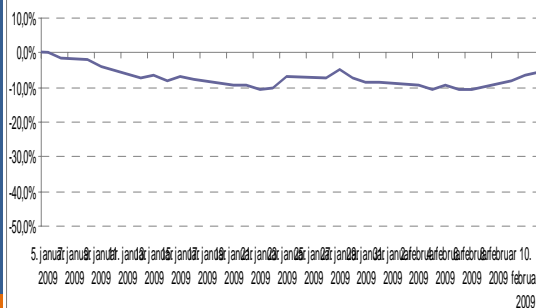

BC Portfolio

Nakon dvonedeljnog rasta, akcije ponovo u blagom padu.

Naziv akcije	Vrednost 05. 01. 2009.	Vrednost 11. 02. 2009.
Energoprojekt Hldg	133.010,00	131.130,00
Soja Protein	132.822,00	133.607,00
Imlek	133.332,00	156.456,00
Tigar	133.375,00	113.575,00
Messer Tehnogas	132.000,00	101.880,00
Komercijalna Banka	130.000,00	110.000,00
Metalac	136.344,00	132.522,00
Ukupna vrednost	930.883,00	879.170,00

Promena vrednosti u %

Kretanje indeksa berzi u regionu

	vrednost na dan 04.02.2009.	vrednost na dan 11.02.2009.	promena
Belex 15	520,83	534,71	2,66%
Crobex	1.656,93	1.660,20	0,20%
Birs	964,36	963,91	-0,05%
Nex 20	10.566,23	10.843,14	2,62%
Moste	504,13	518,19	2,79%
MBI 10	2.196,22	2.183,75	-0,57%

Brand Fair V - Izuzetnost počinje ovde

BrandFair 5

Petu godinu za redom, pod sloganom *Izuzetnost počinje ovde* održava se manifestacija u oblasti brendinga – *Brand fair*.

Kako kažu organizatori, Mass Media, uprkos činjenici da se ova manifestacija održava u vreme kada svetsku scenu potresa globalna finansijska kriza i kad se dovodi u pitanje održavanje mnogih velikih manifestacija, *Brand Fair 5* spremno dočekuje planiranih 50.000 posetilaca na prostoru od 6.000 m². Predstavljamo nekoliko predavača i izlagača.

Jedinstven doživljaj za posetioce su ove godine pripremili *Mc Donalds, Microsoft, Asus, ComTrade, Coca Cola, Lexus – Toyota, Vranac 13. jul, Telekom Srbija, Jaffa, Prokupac, Stars, Si&Si Group, Mozzart, Stylos Group, Triumf, Revita, Royal Eco Food, DDOR, Vršački vinogradi* i mnogi drugi. Samo za ovu priliku je izgrađen „grad brendova“ sa ulicama i trgovima, galerijom za izložbu novih ideja, proizvoda i usluga.

„Sajam podstiče takmičarski duh, kreativnost i neguje različitosti“, rekao je na otvaranju ministar trgovine u usluga *Slobodan Milosavljević*. Glavni gost *Sajma*, marketinški mag *Skot Bedberi*, rekao je da, imajući u vidu ekonomsku krizu, nikada nije bio značajniji trenutak da se ulaže u razvoj brendova, bez obzira na to čime se kompanije bave. On je održao celodnevno predavanje i promovisano prvo izdanje njegove knjige na srpskom jeziku *Novi svet brenda: 8 principa za postizanje brend liderstva u 21. veku*. *Skot Bedberi* je iz SAD i trenutno je jedan od najtraženijih predavača u svetu. Realizacijom kampanje *JUST DO IT* omogućio je kompaniji *Nike* da zauzme lidersku poziciju u svojoj delatnosti na globalnom tržištu, a osvežio je i ideju specijalnih kategorija kafe, i to je sproveo u *Starbaksu*, te je u kratkom vremenu strategija donela ogromne finansijske rezultate kroz desetostruko uvećanje profita, a što je još važnije potpuno novi imidž kompanije.

O strategiji i psihologiji kreiranja neodoljivih brendova u oblasti finansijskih proizvoda i usluga govorio je *Dan Herman* iz Izraela koji je posetiocima *Sajma* promovisao svoj novi koncept *THINK SHORT* koji može predstavljati dragoceno iskustvo za banke, lizing i osiguravajuće kompanije, kao i druge finansijske institucije. *Dan Herman* je autor više knjiga iz oblasti strategije, marketinga i brendinga.

Za poslednji dan *Brand faira* planirana su i dva okrugla stola. *RTS* će biti domaćin razgovora na temu *Digitalno emitovanje TV programa*, a Ministarstvo trgovine i usluga na temu *Nacionalni brend Srbije*. *Brand Fair* je, prema rečima organizatora, jedina manifestacija na kojoj se, na osnovu izbora posetilaca dodeljuju laskave nagrade *NAJOMILJENIJI BREND*. Sajam brendova veoma je značajan i za pozicioniranje Srbije kao brenda na međunarodnom tržištu, uvereni su stručnjaci, a organizatori ističu da u tome veliku zaslugu imaju pokrovitelji i stalna podrška Ministarstva trgovine, turizma i usluga, Privredna komora Srbije, Saveta stranih investitora, ali i medija koji se, prateći ovu manifestaciju, bave aktuelnim temama važnim za savremeno poslovanje.

I industrija zabave na Brand Fairu 5

Zlatni pokrovitelj *Brand Fair 5* kompanija *Mozzart* je prvog dana *Brand faira* organizovala specijalni događaj za predstavnike sedme sile. Novinari, fotoreporter i snimatelji nacionalnih redakcija imali su priliku da se takmiče u pikadu, a sedam najboljih je dobilo vredne nagrade. Najsmirenije ruke su imali *Mileta Mirčetić*, fotoreporter Privredne komore Beograda koji je osvojio prvu nagradu — bicikl, dok je *Gordana Milić*, novinarka *Tanjuga* osvojila drugu nagradu, DVD plejer.

Skot Bedberi na Mozzartovom štandu okušao sreću u pikadu

Svi posetioci koji tokom tri dana trajanja *Brand Faira* posete štand kompanije *Mozzart*, imaće priliku da učestvuju u nagradnoj igri. Dva takmičara će osvojiti po bicikl, a predviđeno je i mnogo drugih vrednih nagrada. Posetioci će moći i da se uvere zašto je *Mozzart* najprepoznatljiviji brend u svojoj delatnosti u Srbiji i regionu. Kompanija kroz svoj *Program lojalnosti brendu*, jedinstvenom na ovim prostorima, kontinuirano održava poverenje korisnika tako što celu svoju poslovnu strategiju i brend zasniva na neprekidnom inovativnom sagledavanju potreba potrošača, osmišljavanju najefikasnijeg puta za izlazak u susret tim potrebama i konačno, fer odnosu prema korisnicima usluga. Takva poslovna politika omogućila je da se brend i kompanija *Mozzart* prošire i na tržišta Republike Srpske, Rumunije i Makedonije, sa realnim šansama da se osvoji liderska pozicija i na tim tržištima.

Princeza Katarina je uživala u stonom fudbalu

Prošla nedelja je bila nedelja sudara. Osim onih na ulicama zbog snega i poledice koje smo imali, sudari su zabeleženi i na nebu. Ruski i američki sateliti su po prvi put naleteli jedan na drugi iznad Sibira. Dobro je dok se to dešava samo sa satelitima. Bliski susreti zabeleženi su i u našoj Skupštini gde je rezultat jednog sudara razbijeni nos. Još jedan u nizu bisera koji uramljuje sliku o parlamentarnom, regulatornom i političkom ambijentu za sve naše brojne prijatelje u svetu i zemlji.

Sneg je! Prijatno vam skijanje, grudvanje i sankanje.

Vaš Bovan tim

AeroPhoto
Low Aerial Photography & Filming
www.aero-photography.com

Iza svakog uspešnog čoveka stoji mnogo neuspelih godina

Bob Braun

SEMINARI, KONFERENCIJE:

- 12-14.02.2009. – „Brand Fair“, Beogradski sajam
- 18-19.02.2009. - "Informaciona bezbednost u ambijentu primene informaciono-komunikacionih tehnologija", Akademija za diplomatiju i bezbednost, Beograd
- 21.02. 2009. - "Rizici u trgovini i kako se zaštititi", Hotel Palace, Beograd
- 03.03.2009. - "Tržište nekretnina u jugoistočnoj Evropi", EMG, Hotel Hyatt, Beograd
- 22-24. 04. 2009. - "Deveta međunarodna konferencija o elektronskoj trgovini i elektronskom poslovanju E - Trgovina 2009", Palić
- 23. 09. 2009. - "Kako se takmičiti i pobediti — Filip Kotler", Organizator MATE, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i:
M. Barać Stojanović, M. Đorđević, D. Tasić, T. Stojanović,
V. Vasilijević, B. Šopović, Ž. Radulović i S. Petrović

Grafički dizajn: A. Nikolić

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13,
11000 Beograd, Srbija
posetite bovan.eu
Fix +381 11 3036 133, 3036 134,
fax +381 11 3284 380